

het Salomons- oordeel

1Koningen 3

¹⁶ Toentertijd kwamen twee vrouwen, hoeren, tot de koning en stelden zich voor hem.

> 3:1-11

= toen God Salomo een wijs hart beloofde

זָנָוֹת	נָשִׁים	שְׁתֵּי	תְּבֹאֲנָה	אָז
prostitutes	women	two	they-are-coming	then
hoeren	vrouwen	twee	kwamen	toentertijd

:	לְפָנָיו	וּתַעֲמִדְנָה	אֶל-הַמֶּלֶךְ
	to-faces-of-him	and-they-are-standing	the-king
	voor-hem	en-stelden-zich	de-koning tot

1Koningen 3

¹⁶ Toentertijd kwamen twee vrouwen,
 hoeren, tot de koning
en stelden zich voor hem.

bekend type bij de profeten:

Ezech.16 en 23: Ohola & Oholiba

Hosea 3: Gomer

זָנוֹת	נָשִׁים	שְׁתַּיִם	תְּבֹאֲנָה	אָז
prostitutes	women	two	they-are-coming	then
hoeren	vrouwen	twee	kwamen	toentertijd

:	לְפָנָיו	וּתַעֲמִדְנָה	אֶל-הַמֶּלֶךְ
	to-faces-of-him	and-they-are-standing	the-king
	voor-hem	en-stelden-zich	de-koning tot

1Koningen 3

17 En de ene vrouw zeide:

Met uw verlof, mijn heer,

ik en deze vrouw wonen in een huis,
en ik heb bij haar in huis gebaard.

St.Vert.:
'och, mijn heer"

וְהָאִשָּׁה	אָנֹכִי	וְהָאִשָּׁה	אֲדַנִּי	בִּי	הָאִשָּׁה	הָאִשָּׁה	וְהָאִשָּׁה
and-the-woman	I	lord-of-me	o!	the-one	the-woman	and-she-is-saying	
en-vrouw	ik	mijn-heer	met-uw-verlof	de-ene	vrouw	en-zeide	

בְּבַיִת	עִמָּהּ	וְאֶלֶד	אֶחָד	בְּבַיִת	יֹשֶׁבֶת	הַזֹּאת
in-the-house	with-her	and-I-am-giving-birth	one	in-house	ones-dwelling	the-this
in-huis	bij-haar	en-ik-heb-gebaard	één	in-huis	wonen	deze

1Koningen 3

17 En de ene vrouw zeide:
Met uw verlof, mijn heer,
ik en deze vrouw wonen in een huis,
en ik heb bij haar in huis gebaard.

> bordeel

וְהָאִשָּׁה	אֲנִי	וְהָאִשָּׁה	אֲדַנִּי	הָאִשָּׁה	הָאִשָּׁה	וְהָאִשָּׁה
and-the-woman	I	lord-of-me	o!	the-one	the-woman	and-she-is-saying
en-vrouw	ik	mijn-heer	met-uw-verlof	de-ene	vrouw	en-zeide

בְּבַיִת	עִמָּהּ	וְאֶלֶד	אֶחָד	בְּבַיִת	יֹשֶׁבֶת	הַזֹּאת
in-the-house	with-her	and-I-am-giving-birth	one	in-house	ones-dwelling	the-this
in-huis	bij-haar	en-ik-heb-gebaard	één	in-huis	wonen	deze

1Koningen 3

¹⁸ Op de derde dag nadat ik geboort had,
heeft ook deze vrouw geboort,
en wij waren tezamen,
er was geen vreemde bij ons in huis;
alleen wij tweeën waren in huis.

verwijst universeel naar leven voorbij de dood...

וַיְהִי	בַּיּוֹם	הַשְּׁלִישִׁי	לְלִדְתִי
and-he-is-becoming	in ^{the} -day	the-third	to-to-give-birth-of-me
-	op-dag	de-derde	nadat-ik-had-geboort

וַתֵּלֶד	גַּם	הָאִשָּׁה	הַזֹּאת
and-she-is-giving-birth	moreover	the-woman	the-this
heeft-geboort	ook	vrouw	deze

- Gen.1:13 > land stijgt op uit de wateren
- Gen.22:4 > het offer van Izaak
- Gen.40:1 > wending in Jozefs geschiedenis
- Ex.19:10 > HERE daalt neer voor Israël
- Num.19:11 > ontzondiging, rode vaars
- Joz.3:3 > doortocht Jordaan
- 2Kon.20:5 > genezing Hizkia
- Est.5:1 > Esther krijgt scepter aangereikt
- enz.

1Koningen 3

18 Op de derde dag nadat ik gebaard had,
heeft ook deze vrouw gebaard,
en wij waren tezamen,
er was geen vreemde bij ons in huis;
alleen wij tweeen waren in huis.

d.w.z. geen getuigen

וְאִנְחָנוּ	יַחְדָּו	אֵין	זֶר	אִתָּנוּ
and-we	together	there-is-no	alien-one	»with-us
en-wij-waren	tezamen	er-was-geen	vreemde	bij-ons

בְּבֵית	זוּלָּתִי	שְׁתַּיִם	אִנְחָנוּ	בְּבֵית	:
in ^{the} -house	except	two	we	in ^{the} -house	
in-huis	alleen	tweeën	wij-waren	in-huis	

1Koningen 3

¹⁹ Toen is de zoon
van deze vrouw des nachts gestorven,
doordat zij op hem gelegen had.

= de zoon van "de derde dag"

וַיָּמָת בֶּן - הָאִשָּׁה הַזֹּאת
the-this the-woman son-of and-he-is-dying
deze van-vrouw de-zoon toen-is-gestorven

לַיְלָה אֲשֶׁר שָׁכְבָה עָלָיו :
on-him she-lay-down which night
op-hem zij-had-gelegen doordat des-nachts

1Koningen 3

¹⁹ Toen is de zoon
van deze vrouw des nachts gestorven,
doordat zij op hem gelegen had.

= per ongeluk, "in onwetendheid"

Hoe weet ze dat?

וַיָּמָת בֶּן - הָאִשָּׁה הַזֹּאת
the-this the-woman son-of and-he-is-dying
deze van-vrouw de-zoon toen-is-gestorven

לַיְלָה אֲשֶׁר שָׁכְבָה עָלָיו :
on-him she-lay-down which night
op-hem zij-had-gelegen doordat des-nachts

1Koningen 3

²⁰ En zij is te middernacht opgestaan en heeft mijn zoon naast mij weggenomen, terwijl uw dienstmaagd sliep (...)

vergl. Mat.28:13

"... zijn discipelen zijn des nachts gekomen en hebben hem gestolen terwijl wij sliepen."

וַתִּקַּם	בְּתוֹךְ	הַלַּיְלָה	וַתִּקַּח	אֶת-
and-she-is-arising	in-midst-of	the-night	and-she-is-taking	»
en-zij-is-opgestaan	te-midder-	-nacht	-en-heeft-weggenomen	-

בְּנִי	מֵאֵצְלִי	וְאִמְתְּךָ	יְשֻׁנָּה
son-of-me	from-beside-me	and-maidservant-of-you	sleeping
mijn-zoon	naast-mij	terwijl-uw-dienstmaagd	sliep

1Koningen 3

²⁰ (...) en heeft hem in haar schoot gelegd,
en haar dode zoon
heeft zij in mijn schoot gelegd.

וַתִּשְׁכַּיְבֵהוּ בְּחִיקָהּ וְאֵת־
and» in-bosom-of-her and-she-is-^claying-him
en in-haar-schoot en-heeft-gelegd-hem

בְּנֵהָ הַמֵּת הַשְּׁכִיבָה בְּחִיקִי
in-bosom-of-me she-^clays the-one-being-dead son-of-her
in-mijn-schoot zij-heeft-gelegd dode haar-zoon

1Koningen 3

²¹ Toen ik des morgens opstond
om mijn zoon te voeden,
zie, hij was dood;
maar ik gaf in de morgen acht op hem,
en zie, het was niet de zoon,
die ik gebaard had.

אֶת־בְּנִי לְהֵינִיק בַּבֶּקֶר וְאָקֶם
son-of-me » to-to-^csuckle-of in^{the}-morning and-I-am-arising
mijn-zoon - om-te-voeden des-morgens toen-ik-opstond

וְהִנֵּה מֵת
he-is-dead and-behold !
hij-was-dood zie

1Koningen 3

²¹ Toen ik des morgens opstond
om mijn zoon te voeden,
zie, hij was dood;
maar ik gaf in de morgen acht op hem,
en zie, het was niet de zoon,
die ik geboord had.

וְאַתְּבוּנִן אֵלָיו בַּבֶּקֶר וְהִנֵּה
and·behold ! in^{the}-morning to·him and-I-am-^sexamining
en-zie in-de-morgen op-hem maar-ik-gaf-acht

לֹא-הָיָה בְּנִי אֲשֶׁר יָלַדְתִּי
I-gave-birth whom son-ofme he-was^{bc} not
ik-had-geboord die de-zoon het-was niet

1Koningen 3

22 Doch de andere vrouw zeide:
Niet waar! de levende is mijn zoon
en de dode is uw zoon (...)

וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה הָאַחֶרֶת לֹא כִי
that not the-other the-woman and-she-is-saying
waar niet de-andere vrouw doch-zeide

בְּנֵי הַחַי וּבְנֵי הַמֵּת
the-one-being-dead and-son-of-you the-one-living son-of-me
de-dode en-is-uw-zoon de-levende is-mijn-zoon

1Koningen 3

²² (...) En deze zeide weer: Niet waar!
de dode is uw zoon
en de levende is mijn zoon (...)

וְזֹאת אִמְרָת לֹא כִּי בֶּנְךָ

son-of-you that not saying and-this-one^(f)
is-uw-zoon waar niet zeide-weer en-deze

הַחַי וּבְנִי הַמֵּת

the-one-living and-son-of-me the-one-being-dead
de-levende en-is-mijn-zoon de-dode

1Koningen 3

²² (...) Zo krakeelden zij
in tegenwoordigheid van de koning.

lett. spraken

: הַמֶּלֶךְ לְפָנָי וַתְּדַבְּרֶנָּה
 the·king to·faces-of and·they-are-^mspeaking
van-de-koning in-tegenwoordigheid zo-zij-krakeelden

1Koningen 3

²³ Toen zeide de koning:

De ene zegt: Deze, de levende, is mijn zoon,
en de dode is uw zoon;

en de andere zegt: Niet waar!

de dode is uw zoon

en de levende is mijn zoon.

וַיֹּאמֶר	הַמֶּלֶךְ	זֹאת	אֹמֶרֶת זֶה
and·he-is-saying	the·king	this ^(f)	this saying
toen-zeide	de-koning	de-ene	deze zegt

בְּנִי	הַחַי	וּבֶןֶךָ	הַמֵּת
son-of-me	the·one-living	and·son-of-you	the·one-being-dead
is-mijn-zoon	de-levende	en-is-uw-zoon	de-dode

1Koningen 3

23 Toen zeide de koning:

De ene zegt: Deze, de levende, is mijn zoon,
en de dode is uw zoon;

en de andere zegt: Niet waar!

de dode is uw zoon

en de levende is mijn zoon.

וְזֹאת אֹמֶרֶת לֹא כִּי בֶּן־ךָ
son-of-you that not saying and-this-one^(f)
is-uw-zoon waar niet zegt en-de-andere

הַמֵּת וּבְנֵי הַחַיִּים
the-one-being-dead and-son-of-me the-one-being-living
de-dode en-is-mijn-zoon de-levende

1Koningen 3

24 Daarop zeide de koning:

Haalt mij een zwaard.

En zij brachten een zwaard bij de koning.

lett. het zwaard

וַיֹּאמֶר	הַמֶּלֶךְ	קַח	לִי	-	חֶרֶב
and-he-is-saying	the-king	take-you ^(P) !	to-me		sword
daarop-zeide	de-koning	haalt	mij		een-zwaard

וַיָּבִיאוּ	הַחֶרֶב	לְפָנָיו	הַמֶּלֶךְ	:
and-they-are- ^c bringing	the-sword	to-faces-of	the-king	
en-zij-brachten	een-zwaard	bij	de-koning	

1Koningen 3

25 En de koning zeide:
Snijdt het levende kind in twee
en geeft de helft aan de ene
en de helft aan de andere.

וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ בְּזָרוּ אֶת-הַיָּלֵד הַחַי לְשְׁנַיִם

to·two the·one-living the·boy » sever-you^(P) ! the·king and·he-is-saying
in-tweeën levende het-kind - snijdt de-koning en-zeide

וַתֵּנוּ אֶת-הַחֲצִי לְאַחַת וְאֶת-הַחֲצִי לְאַחַת :

to·one the·half and·» to·one the·half » and·give-you^(P) !
aan-de-andere de-helft en aan-de-ene de-helft - en-geeft

1Koningen 3

²⁶ Toen sprak de vrouw,
van wie het levende kind was,
tot de koning,
omdat haar moederlijk gevoel
voor haar zoon was opgewekt (...)

lett. de levende zoon
of: die de levende zoon had

וַתֹּאמֶר	הָאִשָּׁה	אֲשֶׁר	בְּנֵהּ	הַחַי
and-she-is-saying	the-woman	who	son-of-her	the-one-living
toen-sprak	de-vrouw	van-wie-was	kind	het-levende

אֶל	הַמֶּלֶךְ
to	the-king
tot	de-koning

1Koningen 3

²⁶ Toen sprak de vrouw,
van wie het levende kind was,
tot de koning,
omdat haar moederlijk gevoel
voor haar zoon was opgewekt (...)

עַל - בְּנֵהָ	רַחֲמֶיהָ	וְנִכְמְרוּ	כִּי
son-of-her over	compassions-of-her	they-were- ⁿ fervid	that
haar-zoon voor	haar-moederlijk-gevoel	was-opgewekt	omdat

1Koningen 3

²⁶ (...) zij zeide dan:

Met uw verlof, mijn heer,
geeft haar het levende kind,
maar doodt het in geen geval.

Doch de andere zeide:

Het zal noch van mij noch van u zijn,
snijdt door.

m.a.w. zij *had* het kind

וְתֹאמַר בִּי אֲדֹנָי תֵּנוּ - לָהּ אֶת-הַיֶּלֶד

the-one-being-born » to-her give-you^(p) ! lord-of-me o ! and-she-is-saying
het-kind - haar geeft mijn-heer met-uw-verlof dan-zij-zeide

הַחַי וְהַמֵּת אֵל - תִּמְיֹתָהּ

you^(p)-are-^cputting-to-death-him must-not-be and-to-^cput-to-death the-one-living
doodt-het - maar-in-geen-geval levende

1Koningen 3

²⁶ (...) zij zeide dan:

Met uw verlof, mijn heer,
geeft haar het levende kind,
maar doodt het in geen geval.

Doch de andere zeide:

Het zal noch van mij noch van u zijn,
snijdt door.

וְזֹאת אֲמַרְתָּ גַם - לִי
to·me moreover saying and·this-one^(f)
van-mij noch zeide doch-de-andere

גַּם - לְךָ לֹא יִהְיֶה בְּזָרוּי :
sever-you^(p) ! he-is-becoming not to·you moreover
snijdt-door het-zal-zijn - van-u noch

1Koningen 3

27 Toen antwoordde de koning en zeide:
Geeft haar het levende kind
en doodt het in geen geval:
zij is de moeder.

וַיֵּעַן	הַמֶּלֶךְ	וַיֹּאמֶר		
and·he-is-answering	the·king	and·he-is-saying		
toen-antwoordde	de-koning	en-zeide		
תִּנּוּ	לָהּ -	אֶת-הַיָּלֹד	הַחַי	
give-you ^(P) !	to·her	the·one-being-born	the·one-living	
geeft	- haar	het-kind	levende	

1Koningen 3

27 Toen antwoordde de koning en zeide:
Geeft haar het levende kind
en doodt het in geen geval:
zij is de moeder.

וְהָמַת לֹא תָמִיתָהוּ
you^(P)-shall-^cput-to-death·him not and-to-^cput-to-death
doodt-het - en-in-geen-geval

: הִיא אִמּוֹ
mother-of·him she
de-moeder zij-is

1Koningen 3

²⁸ Toen geheel Israel het oordeel vernam,
dat de koning had uitgesproken,
werden zij met ontzag
voor de koning vervuld,
want zij merkten,
dat de wijsheid Gods in hem was
om recht te doen.

וַיִּשְׁמְעוּ כָּל-יִשְׂרָאֵל אֶת-הַמִּשְׁפָּט אֲשֶׁר

which the judgment » Israel all-of and they are hearing

dat het-oordeel - Israël geheel toen-vernam

הַמֶּלֶךְ מִפְּנֵי וַיִּירָאוּ הַמֶּלֶךְ שָׁפֵט

the king from faces-of and they are fearing the king he judged

de-koning voor zij-werden-met-ontzag-vervuld de-koning had-uitgesproken

1Koningen 3

28 Toen geheel Israel het oordeel vernam,
dat de koning had uitgesproken,
werden zij met ontzag
voor de koning vervuld,
want zij merkten,
dat de wijsheid Gods in hem was
om recht te doen.

d.w.z. Davids zoon...

כִּי רָאוּ כִּי - חִכְמַת אֱלֹהִים

Elohim wisdom-of that they-saw that

Gods de-wijsheid dat zij-merkten want

בְּקִרְבוֹ לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט :

judgment to-to-do-of in-within-of-him

recht om-te-doen was-in-hem

Wij wonen in één huis
en ik heb bij haar in
huis een zoon gebaard.

Op de derde nadat ik
gebaard had, kreeg zij
ook een zoon.

's Nachts is haar zoon gestorven, doordat ze er op was gaan liggen.

Ze is opgestaan en heeft
mijn zoon weggenomen
en haar dode baby bij
mij gelegd terwijl ik sliep.

Toen ik 's morgens
opstond om mijn kind te
voeden, zag ik dat het
dood was.

Maar toen ik goed naar hem keek, zag ik dat het niet mijn zoon was.

Dat is niet waar. Ik heb het kind niet gestolen. De levende zoon is van mij.

Breng een zwaard en
deel de jongen in
tweeën. Allebei de helft.

Ja, dan is het van
geen van beiden.

Nee! Geef de jongen dan maar aan haar. Maar doodt het niet!

Geef aan haar de
levende jongen.
Zij is de moeder.

de diepere zin...

- ❑ Beide vrouwen in het ene huis beelden Israël uit (in hoererij, zonder man);
- ❑ De ene liegt terwijl de ander de waarheid spreekt. Zij heeft de levende zoon...

Wie de Zoon heeft, heeft het leven;
wie de Zoon van God niet heeft,
heeft het leven niet.

-1Johannes 5:12-

de diepere zin...

de beide zonen schelen drie dagen. De ene zoon sterft, de zoon van "de derde dag" is de levende!

de diepere zin...

□ de aanklaagster (= het ongelovig Israël):

1. dood in onwetendheid haar zoon

"... de Leidsman ten leven hebt gij gedood...
en nu broeders, ik weet dat gij in onkunde
gehandeld hebt..."

-Handelingen 3:15-17-

de diepere zin...

□ de aanklaagster (= het ongelovig Israël):

2. beschuldigt haar huisgenoot de levende zoon (van "de derde dag"!) te hebben gestolen...

"... zijn discipelen zijn des nachts gekomen en hebben hem gestolen terwijl wij sliepen"
-Matteüs 28:13-

de diepere zin...

□ de aanklaagster (= het ongelovig Israël):

3. herkende haar dode zoon niet

"En Hij zeide tot hen: O onverstandigen en tragen van hart, dat gij niet gelooft alles wat de profeten gesproken hebben! Moest de Christus dit niet lijden om in zijn heerlijkheid in te gaan? "

-Lucas 24:25-27-

de diepere zin...

□ de aanklaagster (= het ongelovig Israël):

3. herkende haar dode zoon niet

"En Hij zeide tot hen: O onverstandigen en tragen van hart, dat gij niet gelooft alles wat de profeten gesproken hebben! Moest de Christus dit niet lijden om in zijn heerlijkheid in te gaan? "

-Lucas 24:25-27-

de diepere zin...

het zwaard:

- brengt de waarheid aan het licht;
- wijst de levende Zoon aan;
- onthult de wijsheid Gods...
- in de Zoon van David, de Vredevorst!

Want het **woord Gods is levend en krachtig**

en scherper dan enig tweesnijdend **zwaard**
en het dringt door, zo diep,
dat het vaneenscheidt ziel en geest (...)
en het schift overleggingen
en gedachten des harten...

-Hebreeën 4:12-

de diepere zin...

gelijkenis met andere tweetallen:

- ❑ twee duiven in Lev.13,14:
de eerste wordt geslacht en de tweede in het bloed van de eerste gedoopt en vrijgelaten;

- ❑ twee bokken in Leviticus 16:
de eerste bok wordt geslacht en de tweede bok die de zonde wegdraagt, word vrijgelaten.